

www.gaudesaboos.be

**In gesprek met Pieter Gaudesaboos, illustrator van het Leesprogramma 2010
07/07/2009 - M3 (Nederland) - Elsje Heuff en Gonnie Knoppert**

Gaudesaboos (1979) spreekt met zijn fantasie en humor alle leeftijden aan. Ieder boek is weer heel anders, toch pik je een 'Gaudesaboos' er zo uit. De Vlaamse illustrator maakt speels, origineel werk, met nostalgische en absurde trekjes. Hij werkt vaak met collages en gemengde technieken en doet de vormgeving van zijn boeken zelf. Zijn prentenboekdebuut Roodlapje (2003) kwam op de shortlist van de Gouden Uil en kreeg een Boekenpluim. Voor Hoe oma plots verdween ontving hij een Boekenwelp. Jongens houden van zijn grote prentenboek Stad, voor het kleurige Pistache kreeg hij opnieuw een Boekenpluim net als voor Linus dat ook nog een Boekenwelp en de Gouden Uil in de wacht sleepte. Nieuw is Tommie en de torenhoge boterham. M3 ging naar Gent voor een gesprek met deze talentvolle jonge kunstenaar, die het mooie Leesprogramma-affiche voor 2010 maakte en de daarbijbehorende materialen 'Gaudesaboos' heeft vormgegeven.

Vanzelf

Kinderboeken maken ging eigenlijk vanzelf. Hij was nog bezig met zijn opleiding (vormgeving, fotografie) toen hij wat oude kindertekeningen van zichzelf tegenkwam. Geïnspireerd door de kleur, de naïviteit, tekende hij een schetsboek vol met losse voorwerpen, een autootje, vogeltje, enz. Hij ging er mee naar een uitgeverij. 'Die waren wel gecharmeerd, ik hoopte op een tekst, waarbij ik dan tekeningen zou kunnen maken. Maar zij gaven mij de raad om zelf een boek te gaan schrijven. Dan had ik meer kans. Zo is mijn eerste boek Roodlapje er gekomen. De eerste weken nadat het uitkwam, bleef het stil. Toen werd het genomineerd en kreeg een prijs en werd ik van het ene op het andere moment bekend.'

Gouden Boekjes

Pieter Gaudesaboos vindt inspiratie in oude prentenboeken en voorwerpen, vooral uit de jaren vijftig en zestig. Hij is een echte verzamelaar, struint er geregeld rommelmarkten voor af. Heel speciaal vindt hij de Gouden Boekjes, ook uit die tijd. 'Een ontzettend mooie reeks, begonnen in Amerika in 1942, het lijkt heel traditioneel, maar er zit altijd iets anarchistisch, iets onverwachts in, dat maakt het zo leuk. Misschien komt dat wel door Annie M.G. Schmidt, zij heeft veel van die Gouden Boekjes vertaald en bewerkt. Neem nou Kippetje Tok, geen van haar vriendjes wil haar helpen met het graantje planten, verzorgen, oogsten, brood bakken, en als het dan klaar is, krijgen die vriendjes ook niks, ze eet het alleen op! Dat vind ik het leuke ervan, niet te politiek correct, niet zo braaf. Veel kinderboeken van nu zijn dat wel, of erg zwart-wit. Ik merk ook als ik kinderen nu Gouden Boekjes voorlees, dat ze er nog steeds heel enthousiast over zijn. Iets wat na veertig, vijftig jaar nog leuk wordt gevonden, heeft zijn waarde bewezen.'

Tommie

Zijn laatste prentenboek Tommie en de torenhoge boterham heeft hij dan ook gemaakt met de Gouden Boekjes in het achterhoofd. 'Ik wilde een leuk, zacht en grappig voorleesverhaal maken, niet te braaf. Ik werkte samen met een Ierse schrijfster, er was een mooie wisselwerking tussen haar wat brave kijk en mijn absurditeit. Zij paste haar tekst aan, en ik zou anders misschien te ver zijn gegaan.'

Paard wordt koe

Eerst beeld of eerst een verhaal? 'Eerst heb ik een idee, een verhaal in mijn hoofd. Dan volgt de rest. Zoals bij Negen schijfjes banaan. Maar ik kan een heleboel niet tekenen en verander dan soms mijn verhaal. Als een paard bijvoorbeeld niet lukt en een koe wel, dan wordt het paard een koe. Zo krijg je vaak vreemde, absurde wendingen in mijn boeken. De laatste tijd werk ik ook wel samen met tekstschrijvers, zoals bij Tommie en Briek en bij het boekje dat ik nu maak voor het 100-jarig bestaan van de uitgeverij [Lannoo].

Voor kinderen en volwassenen

‘In het begin werkte ik zonder idee wat ik nu precies wou’, zegt Pieter, ‘nu weet ik dat wel. Als ik iets voor jonge kinderen ga maken, heb ik de Gouden Boekjes in gedachten.’

Hij heeft geen voorkeur voor een bepaalde leeftijd. ‘Ik vind het allemaal leuk, als ik een kinderboek af heb, heb ik weer zin om iets “donkers” te maken. Voor ouderen kan ik meer mijn gang gaan. Ik heb nu een plan voor een boek voor volwassenen, en er komt een tweede deel van Briek voor 11+.’

Hij heeft het druk. Want er komen ook nog twee boekjes aan voor jonge kinderen, Mannetje Koek schrijft een boek voor 4+ en Het boek van Mannetje Koek voor 2+, de twee boekjes horen bij elkaar. En verder? ‘Wat ik ook graag zou willen doen, is korte tekenfilmmpjes maken, van een paar minuten, zoals in Villa Achterwerk waar ik een grote fan van ben. Alleen ben ik bang dat ik de regie dan niet in de hand houd, bij tv moet je veel dingen loslaten.’

In Vlaanderen kan meer

Gaudesaboos werkt vaak met collages, gemengde technieken en laat tekst en beeld samenvloeien. Dat zie je in Nederland niet zo vaak in een prentenboek. ‘Dat ligt aan de uitgevers, niet aan de illustratoren, de Nederlandse uitgevers durven het niet aan. Met vormgeving, grafisch werk, architectuur lopen jullie voorop, maar wat betreft illustraties zijn wij in Vlaanderen toch verder, in Nederland is het nog te traditioneel, te braaf. Wij kijken naar Frankrijk waar veel mooi experimenteel illustratief werk wordt gemaakt. Wie ik bewonder in Nederland? Fiep Westendorp natuurlijk, en Thé Tjong-Khing, traditioneel, maar heel mooi.’

Reacties

Hoe zijn de reacties op zijn werk en doet hij daar wat mee? ‘Op mijn workshops hoor ik van bibliotheekmedewerkers en leraren nog wel eens dat Roodlapje erg moeilijk is, maar als ik het zelf voorlees, dan begrijpen kinderen best waar het over gaat. Ik ga gewoon mijn gang en weet onderhand wel wat werkt en niet werkt bij kinderen.

Bij Tommie en de torenhoge boterham, dat ik al voorlas voordat het gedrukt was, heb ik het einde echter wel aangepast vanwege de reacties. Ik merkte dat de oudere kinderen lachten om het einde, de kleintjes niet, die wilden weten wat er met die stapel boterhammen gebeurde. Dat heb ik nu op de achterkant van het boekje getekend en dan voel je de ontlading bij die kleintjes als ze dat zien. Ik heb er van geleerd, maar je moet niet alles aanpassen, dan is het je eigen werk niet meer.’

Tommie moet volgens zijn uitgever zijn doorbraak in Nederland worden. We zijn benieuwd of dat lukt. Zijn boeken kun je bekijken op zijn website gaudesaboos.be.